

ĐỀ CƯƠNG MÔN HỌC

1. THÔNG TIN CHUNG VỀ MÔN HỌC

1.1 Tên môn học : XÃ HỘI HỌC GIÁO DỤC

1.2 Mã môn học : SOCI4203

1.3 Trình độ Đại học / Cao đẳng : Đại học

1.4 Ngành / Chuyên ngành : Xã hội học

1.5 Khoa / Ban / Trung tâm phụ trách : Khoa xã hội học và Công tác xã hội

1.6 Số tín chỉ : 2

1.7 Yêu cầu đối với môn học :

- Điều kiện tiên quyết : Sinh viên cần có kiến thức nền về Xã hội học, Giáo dục học, Giới và phát triển (Xã hội học về giới).
- Các yêu cầu khác (nếu có) **Không**

1.8 Yêu cầu đối với sinh viên : Tham khảo tài liệu, báo chí, Internet

2. MÔ TẢ MÔN HỌC VÀ MỤC TIÊU

Xã hội học giáo dục là một chuyên ngành thuộc Xã hội học. Môn học trang bị, cung cấp cho sinh viên những kiến thức, những lý thuyết nhằm tiếp cận và giải thích các hiện tượng giáo dục dưới quan điểm xã hội học. Môn học giới thiệu cách tiếp cận hệ thống xã hội, xem xét hệ thống giáo dục trong bối cảnh lịch sử và những vấn đề của hệ thống giáo dục ở Việt Nam hiện nay. Xác định nhiệm vụ, đối tượng, phương pháp trong nghiên cứu về giáo dục và mối quan hệ của thiết chế giáo dục với các thiết chế cơ bản của xã hội như kinh tế, pháp luật và văn hóa. Nghiên cứu vấn đề phân hóa xã hội, bình đẳng xã hội trong giáo dục. Phân tích vị trí; vai trò của xã hội học giáo dục trong hệ thống các khoa học xã hội và nhân văn; Vai trò của giáo dục nhà trường trong mối quan hệ với dân số và gia đình. Hiểu biết về xu hướng xã hội hóa giáo dục.

- Mục tiêu cần đạt được về kiến thức và kỹ năng sau khi kết thúc môn học.

Sau khi học xong sinh viên nắm vững:

- Những kiến thức cơ bản về các lý thuyết: Thuyết mâu thuẫn, Thuyết chức năng, Thuyết tương tác, Thuyết xã hội học về giới và vận dụng các lý thuyết vào nghiên cứu về giáo dục.
- Nhiệm vụ, vị trí, vai trò của xã hội học giáo dục
- Đối tượng, phương pháp và những đặc trưng của một nghiên cứu xã hội học giáo dục
- Mối quan hệ giữa xã hội học giáo dục học, tâm lý học giáo dục, kinh tế học trong nghiên cứu về giáo dục. Mối quan hệ giữa thiết chế giáo dục với kinh tế, pháp luật và văn hóa
- Hệ thống giáo dục và vấn đề của hệ thống giáo dục hiện nay.
- Mối quan hệ biện chứng giữa cấu trúc xã hội và giáo dục.
- Giáo dục và xã hội hóa.
- Biết cách nghiên cứu và triển khai một nghiên cứu xã hội học về giáo dục.

3. NỘI DUNG CHI TIẾT MÔN HỌC

- Tên chương, mục, tiểu mục ...
- Mục tiêu

STT	CHƯƠNG	MỤC TIÊU	MỤC, TIỂU MỤC
1	Chương 1: Các chủ thuyết xã hội học hiện đại và ứng dụng các lý thuyết vào trong nghiên cứu về giáo dục	- Phát biểu được các khái niệm về các chủ thuyết xã hội học. - Vận dụng các lý thuyết xã hội học vào trong nghiên cứu giáo dục	1/ Chủ thuyết xã hội học là gì? - Thuyết mâu thuẫn; Ứng dụng thuyết mâu thuẫn trong nghiên cứu về giáo dục - Thuyết chức năng; Ứng dụng thuyết chức năng trong nghiên cứu về giáo dục - Thuyết tương tác; Ứng dụng thuyết tương tác trong nghiên cứu về giáo dục - Thuyết xã hội học về giới; Ứng dụng thuyết xã hội học về giới trong nghiên cứu về giáo dục; Đối tượng nghiên cứu của xã hội học về giới trong GD
2	Chương 2: Đối tượng và nhiệm vụ	Phát biểu được: - Xã hội học giáo dục là gì	- Xã hội học giáo dục là gì? - Nhiệm vụ của xã hội học giáo dục - Đối tượng nghiên cứu xã hội học GD.

	 nghiên cứu xã hội học giáo dục	<ul style="list-style-type: none"> - Nhiệm vụ nghiên cứu của XHHGD - Lịch sử của XHHGD - Phương pháp, Kỹ thuật và công cụ nghiên cứu XHHGD 	<ul style="list-style-type: none"> - Lược sử xã hội học giáo dục - Nhiệm vụ nghiên cứu XHHGD - Phương pháp, kỹ thuật và công cụ trong nghiên cứu XHHGD
3	Chương 3: Vị trí, vai trò của xã hội học giáo dục	<ul style="list-style-type: none"> - Phân biệt được xã hội học, giáo dục học và xã hội học giáo dục - Phân tích được vị trí và vai trò của XHHGD trong hệ thống các khoa học xã hội và nhân văn - Đặc trưng cơ bản của XHHGD và nghiên cứu XHHGD - Quan hệ của XHHGD với Kinh tế học, tâm lý học 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Giáo dục học và Xã hội học <ul style="list-style-type: none"> - GD học là gì - Những vấn đề XHHGD nghiên cứu. - Con người và xã hội trong giáo dục 2. Quan hệ của XHHGD và Tâm lý học <ul style="list-style-type: none"> - Tâm lý học là gì? - Tâm lý học giáo dục là gì? - Tâm lý học GD ở VN - Xã hội học và tâm lý học trong nghiên cứu về GD 3. Quan hệ của XHHGD với Kinh tế học <ul style="list-style-type: none"> - Kinh tế học và giáo dục - Vấn đề vận dụng cách tiếp cận kinh tế học 4. Vai trò của XHHGD 5. Đặc trưng của nghiên cứu XHHGD
4	Chương 4: Hệ thống xã hội và hệ thống giáo dục	<ul style="list-style-type: none"> - Hiểu được hệ thống xã hội và hệ thống giáo dục. - Nắm bắt được : Hệ thống giáo dục VN trong các thời kỳ lịch sử và hệ thống quốc dân hiện nay. - Một số vấn đề của hệ thống GD 	<ol style="list-style-type: none"> 2. Hệ thống xã hội <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Khái niệm 1.2. Một số quan niệm về hệ thống XH 3. Hệ thống giáo dục 4. Lược sử hệ thống giáo dục Việt nam <ol style="list-style-type: none"> 3.1. GD trong thời kỳ Bắc thuộc 3.2. GD trong thời kỳ Phong kiến VN 3.3. GD trong thời kỳ Pháp thuộc 3.4. Cuộc đấu tranh chống chính sách ngu dân 5. Hệ thống giáo dục quốc dân hiện nay 6. Một số vấn đề của hệ thống GD
5	Chương 5: Cấu trúc xã	<ul style="list-style-type: none"> - Mối quan hệ biện chứng giữa cấu 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Cấu trúc xã hội <ol style="list-style-type: none"> 1.1 Khái niệm cấu trúc xã hội

	hội và giáo dục	trúc xã hội, phân tầng xã hội với giáo dục -	<p>1.2 Cấu trúc xã hội của giáo dục</p> <p>1.3 Một số kiểu cấu trúc xã hội của hệ thống giáo dục</p> <p>2. Thuyết cấu trúc - chức năng và các cấp độ cấu trúc XH</p> <p>2.1 Thuyết cấu trúc</p> <p>2.2 Thuyết cấu trúc chức năng</p> <p>2.3 Các cấp độ của cấu trúc XH</p> <p>3 Một số thành tố cơ bản của cấu trúc XH</p> <p>4 Mỗi quan hệ giữa cấu trúc XH và giáo dục</p> <p>4.1 Mỗi quan hệ biện chứng của cấu trúc XH và giáo dục</p> <p>5 Thuyết mâu thuẫn về giáo dục và một số vấn đề của cấu trúc XH</p> <p>6 Quan niệm của Marx, Weber về cấu trúc XH</p>
6	Chương 6: Phân hóa xã hội và bình đẳng xã hội trong giáo dục	<p>- Hiểu các khái niệm phân hóa XH, Phân tầng XH, Công bằng XH, bình đẳng XH, mối quan hệ của nó với giáo dục.</p> <p>- Một số hình thức bất bình đẳng XH trong giáo dục</p> <p>- Chức năng sàng lọc của GD đối với sự công bằng, bình đẳng XH trong GD</p>	<p>1. Phân hóa xã hội</p> <p>2. Phân tầng XH</p> <p>2.1 Cơ chế và các yếu tố tác động tới sự phân tầng xã hội.</p> <p>2.2 Giáo dục và sự cơ động XH</p> <p>3. Công bằng XH, Bình đẳng XH và một số khái niệm liên quan.</p> <p>4. Công bằng XH, Bình đẳng XH trong GD</p> <p>5. Một số hình thức bất bình đẳng XH trong giáo dục</p> <p>6. Chức năng sàng lọc của GD và bình đẳng xã hội</p>
7	Chương 7: Mối quan hệ của thiết chế giáo dục đối với kinh tế,	<p>- Hiểu GD là một thiết chế XH</p> <p>- Thế nào là thiết chế XH, thiết chế GD</p>	<p>1. Thiết chế XH</p> <p>2. Phân loại thiết chế XH</p> <p>3. Đặc điểm, tính chất và chức năng của thiết chế XH</p> <p>4. Thiết chế giáo dục</p>

	pháp luật và văn hóa	<ul style="list-style-type: none"> - Phân loại thiết chế XH - Đặc điểm, chức năng của thiết chế XH, thiết chế GD 	<ul style="list-style-type: none"> 4.1. Đặc điểm, tính chất của thiết chế GD 4.2. Chức năng cơ bản của thiết chế GD 5. Mối quan hệ của thiết chế GD với kinh tế 5.1. Quan hệ giữa doanh nghiệp và nhà trường 5.2. Sự thất bại thị trường và vai trò của nhà nước trong đầu tư GD 5.3. Cơ cấu và cơ chế đầu tư công cộng cho GD 5.4. Chi phí và lợi ích của GD 5.5. GD và giảm nghèo 6. Mối quan hệ của thiết chế GD với pháp luật và văn hóa.
8	Chương 8: Dân số, gia đình và nhà trường	Nắm được vị trí vai trò của GD gia đình và nhà trường trước yêu cầu nâng cao chất lượng dân số	<ul style="list-style-type: none"> 1. Qui mô, cơ cấu, quá trình dân số và GD 2. Gia đình, hôn nhân và GD gia đình 3. Giáo dục gia đình 4. Trách nhiệm gia đình và nhà trường 5. Mối quan hệ của nhà trường và gia đình dưới tác động của thị trường
9	Chương 9: Giáo dục và xã hội hóa	<ul style="list-style-type: none"> * Nắm rõ 2 nội dung của khái niệm xã hội hóa: - Xã hội hóa cá nhân và - Xã hội hóa giáo dục * Các biện pháp tăng cường xã hội hóa giáo dục 	<ul style="list-style-type: none"> 1. Phân biệt xã hội hóa cá nhân và xã hội hóa XH 2. Các giai đoạn xã hội hóa cá nhân 3. Chức năng xã hội hóa của GD 4. Tương tác xã hội và xã hội hóa cá nhân 5. Xã hội hóa giáo dục 6. Các biện pháp tăng cường xã hội hóa giáo dục

4. HỌC LIỆU

- Giáo trình môn học.
- Lê Ngọc Hùng, *Xã hội học giáo dục*, NXB Lý Luận Chính Trị, Hà Nội, 2006.
- Tài liệu tham khảo.
- Nguyễn Xuân Nghĩa, *Xã hội học nhập môn*, NXB

- Phạm Minh Hạc, *Xã hội hóa công tác giáo dục*, NXB Giáo Dục, Hà Nội, 1997.
- Nguyễn Hữu Châu (chủ biên), *Giáo dục Việt Nam những năm đầu thế kỷ XXI*, NXB Giáo Dục, Hà Nội, 2007. Chương 1, Tr 15-57
- Phạm Minh Hạc, *Giáo dục thế giới đi vào thế kỷ XXI*, NXB Chính Trị Quốc Gia, Hà Nội, 2002. Tr 11-91.
- Bùi Minh Hiền, *Lịch sử giáo dục Việt Nam*, NXB Đại Học Sư Phạm, Hà Nội. 2005.
- Lê Thị Quý, *Xã hội học về giới : Giáo trình*, Hà Nội : Giáo dục, 2009
- Nguyễn Xuân Nghĩa, *Quá trình xã hội hóa về giới ở trẻ em*, Ban xuất bản ĐH Mở TP. HCM, 2000.

Báo chí

Tạp chí:

- *Khoa học Giáo dục*
- Tài liệu tham khảo bắt buộc ghi theo thứ tự ưu tiên (tên tác giả, tên sách, nhà xuất bản, năm xuất bản, nơi có tài liệu này, website, băng hình,...)
- Tài liệu tham khảo ghi theo thứ tự ưu tiên (tên tác giả, nhà xuất bản, năm xuất bản, nơi có tài liệu này, website, băng hình,...)

5. TỔ CHỨC GIẢNG DẠY – HỌC TẬP

Lịch trình chung: (Ghi tổng số giờ cho mỗi cột)

CHƯƠNG	HÌNH THỨC TỔ CHỨC DẠY MÔN HỌC					Tổng
	Thuyết trình			Thực hành, thí nghiệm, điền dã,...	Tự học, tự nghiên cứu	
	Lý thuyết	Bài tập	Thảo luận			
Chương 1	4				4	4
Chương 2	3	1			4	4
Chương 3	3		1		4	4
Chương 4	3	1			4	4
Chương 5	3	1			4	4
Chương 6	3	1			4	4
Chương 7	3	1			4	4
Chương 8	3		1		4	4
Chương 9	3				3	3

6. ĐÁNH GIÁ KẾT QUẢ HỌC TẬP

Quy định thang điểm, số lần đánh giá, hình thức đánh giá và trọng số mỗi lần đánh giá kết quả học tập

STT	Hình thức đánh giá	Trọng số
1	Giữa kỳ - (Tiểu luận)	30%
2	Cuối kỳ - (Tự luận)	70%

7. DANH SÁCH GIẢNG VIÊN – TRỢ GIẢNG

- Họ và tên: Nguyễn Thị Nhận
- Chức danh, học hàm, học vị: Giảng viên – Thạc Sĩ
- Thời gian, địa điểm làm việc: Khoa Xã hội học và Công tác xã hội, Đại học Mở TP. HCM. 97 Võ Văn Tần, Q. 3, TP. HCM (Phòng 301)
- Địa chỉ liên hệ: Khoa Xã hội học và Công tác xã hội, Đại học Mở TP. HCM. 97 Võ Văn Tần, Q. 3, TP. HCM (Phòng 301)
- Điện thoại, email : CQ: 84-08-39 300 951, DĐ: 0938 002 064

E-mail: nguyenthinhan1212@yahoo.com.vn

Ban giám hiệu

Trưởng phòng QLĐT

P. Trưởng khoa

Nguyễn Thành Nhân

Lê Thị Mỹ Hiền